

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2017
(OR. en)

10279/17

DEVGEN 135
ACP 59
RELEX 528

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 19 Ιουνίου 2017

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9049/17

Θέμα: Συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών στον τομέα των
εξωτερικών σχέσεων

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (19 Ιουνίου 2017)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη Συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά την 3551η σύνοδό του στις 19 Ιουνίου 2017.

Συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

1. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τη συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων από τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης της Επιτροπής¹ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2012². Σημειώνει τους διάφορους τομείς προόδου που επισημαίνονται στην έκθεση της Επιτροπής³ και προσβλέπει σε περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των προαναφερόμενων συμπερασμάτων.
2. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι η στήριξη της ΕΕ στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) πρέπει να κατέχει πιο εξέχουσα θέση σε όλες τις εταιρικές σχέσεις και μια πιο στρατηγική συνεργασία με τις ΟΚΠ πρέπει να ενσωματωθεί σε όλα τα εξωτερικά μέσα και προγράμματα και σε όλους τους τομείς συνεργασίας, ιδίως την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ.
3. Όπως σημειώνεται στη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αναγνωρίζουν τον πολλαπλό ρόλο που παίζουν οι ΟΚΠ προάγοντας τη δημοκρατία, υπερασπίζοντας τους δικαιούχους και το κράτος δικαίου, την κοινωνική δικαιοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι ΟΚΠ είναι ταυτόχρονα παράγοντες διακυβέρνησης και αυτόνομοι παράγοντες ανάπτυξης και έτσι αποτελούν βασικούς εταίρους για την επιτυχημένη υλοποίηση της Ατζέντας του 2030 και της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ. Σε πλαίσια πολλών ενδιαφερομένων φορέων οι ΟΚΠ συμβάλλουν επίσης στην εφαρμογή αρχών για την αναπτυξιακή αποτελεσματικότητα, όπως οι αρχές της Κωνσταντινούπολης για την αναπτυξιακή αποτελεσματικότητα των ΟΚΠ⁴.

¹ 13788/12 - COM(2012) 492 τελικό

² 14535/12

³ 8341/1/17 REV 1 - SWD(2017) 136/2 τελικό

⁴ http://csopartnership.org/wp-content/uploads/2016/01/hlf4_72.pdf

4. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία των ΟΚΠ για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) καθώς και τον ουσιώδη ρόλο τους στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, περιβαλλοντικό, αναπτυξιακό και ανθρωπιστικό τομέα, όπου συμπληρώνουν τον ρόλο του κράτους στην παροχή υπηρεσιών, προσεγγίζουν ευάλωτα και περιθωριοποιημένα άτομα, εξαλείφουν τη φτώχεια, αυξάνουν την ανθεκτικότητα και συμβάλλουν στην προσπάθεια να εξασφαλιστεί η ενσωμάτωση όλων των πολιτών.
5. Το Συμβούλιο τονίζει περαιτέρω τον σημαντικό ρόλο που παίζουν οι ΟΚΠ στην προαγωγή ειρηνικών και δίκαιων κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων σε εύθραυστες καταστάσεις ή καταστάσεις κρίσεων. Επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ παραμένει ισχυρά προσηλωμένη σε μια ενδυναμωμένη και ανθεκτική κοινωνία των πολιτών, με όλη της την πολυμορφία, ως ζωτικής σημασίας συνιστώσα κάθε δημοκρατίας για τη στήριξη της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου, καθώς και της βιώσιμης ανάπτυξης, και για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας των φύλων, των θεμελιωδών ελευθεριών και των δημοκρατικών αρχών όπως η ένταξη, η διαφάνεια και η λογοδοσία.
6. Το Συμβούλιο παραμένει ιδιαίτερα ανήσυχο για τη συρρίκνωση του πεδίου δράσης της κοινωνίας των πολιτών σε όλο και περισσότερες χώρες. Αντιτίθεται σθεναρά σε αδικαιολόγητους περιορισμούς της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, της έκφρασης και του συνέρχεσθαι ειρηνικώς που εμποδίζουν το έργο των οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των οργανώσεων γυναικών, φιλοδημοκρατικών παραγόντων και ευρύτερων κινημάτων της κοινωνίας των πολιτών· θα συνεχίσει να παραμένει σε επαγρύπνηση σχετικά. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει και να ενισχύσει τη στήριξή της στη δημιουργία ευνοϊκότερου περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών σε χώρες-εταίρους και να προστατεύσει τον δημοκρατικό χώρο σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό μέχρι το εθνικό, το περιφερειακό και το παγκόσμιο. Επίσης το Συμβούλιο καλεί την ΕΕ να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση ισχυρότερων θέσεων στο θέμα των ελευθεριών του πολίτη και κατά της συρρίκνωσης του πεδίου δράσης, επίσης στα πλαίσια του ΟΗΕ, για αυξημένη λογοδοσία και ιδίως δίνοντας μεγάλη προτεραιότητα και προβολή στον στόχο 16 της Ατζέντας 2030 και τους στόχους που αφορούν τον δημοκρατικό χώρο.

7. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα προωθήσουν το πεδίο δράσης της κοινωνίας των πολιτών και θα υποστηρίξουν ακόμα περισσότερο την ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΟΚΠ, ώστε να έχουν ισχυρότερη φωνή στην αναπτυξιακή διαδικασία και να σημειώσουν πρόοδο στον πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό διάλογο. Προς τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι αναγκαίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να υιοθετήσουν πιο συγκροτημένες και πιο συνεκτικές προσεγγίσεις, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένων αναλύσεων για το εκάστοτε πλαίσιο του συρρικνούμενου πεδίου δράσης σε επίπεδο στρατηγικής, και να αναλάβουν συγκεκριμένες δράσεις, όπου κρίνεται σκόπιμο κοινές δράσεις, για την προστασία και την εξάπλωση του πεδίου δράσης της κοινωνίας των πολιτών.
8. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για την ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων. Η στήριξη της ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει την προστασία των υπερασπιστών της δικαιοσύνης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ αυτών των οργανώσεων που υπερασπίζονται τις μειονοτικές ομάδες και όλα τα άτομα σε ευάλωτη κατάσταση, των οργανώσεων για την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων κατά ΛΟΑΔΜ, καθώς και οργανώσεων για την καταπολέμηση της ανισότητας των φύλων και της κατάχρησης εξουσίας. Το Συμβούλιο επιμένει ότι χρειάζεται να προαχθεί και να ενισχυθεί περισσότερο ο ρόλος των γυναικών και των κοριτσιών ως φορέων αλλαγής για την προώθηση ειρηνικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης συγκρούσεων, της διαμεσολάβησης, της οικοδόμησης της ειρήνης και της αποκατάστασης μετά τις συγκρούσεις.
9. Το Συμβούλιο σημειώνει τα επιτεύγματα από τη στήριξη της συμμετοχής στην κοινωνία των πολιτών, την ενίσχυση της ικανότητάς της να λειτουργεί και την υπεράσπιση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων μέσω πολιτικού διαλόγου και διαλόγου για πολιτικές δράσεις με τις χώρες-εταίρους. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την αύξηση των οικονομικών πόρων της ΕΕ από το 2012 προς στήριξη των ΟΚΠ μέσω διαφόρων μηχανισμών και προγραμμάτων, σημειώνει δε ότι η ΕΕ είναι πλέον ο μεγαλύτερος χορηγός των τοπικών ΟΚΠ, συμπεριλαμβανομένων όσων δραστηριοποιούνται στην ανθρωπιστική βοήθεια καθώς και την προστασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

10. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ουσιαστική και δομημένη συμμετοχή των ΟΚΠ στους διαλόγους για τις πολιτικές, τους προϋπολογισμούς και τις προτεραιότητες για βοήθεια σε επίπεδο χώρας. Προς τον σκοπό αυτόν το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την επεξεργασία 105 εθνικών οδικών χαρτών της ΕΕ που μετουσιώνουν σε τοπικές στρατηγικές τη δέσμευση της ΕΕ να ενισχυθεί η κοινωνία των πολιτών, ζητά δε να πραγματοποιηθούν επιπλέον συγκεκριμένα βήματα προς την εφαρμογή τους, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι πλαισιώνονται και συντονίζονται με άλλα σχετικά έγγραφα πολιτικής, όπως το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου.
11. Επίσης το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ο απαραίτητος χώρος λειτουργίας και οι απαραίτητοι μηχανισμοί ώστε η κοινωνία των πολιτών να είναι σε θέση να συμμετάσχει σε πολιτικό διάλογο και διάλογο για τις πολιτικές με την ΕΕ. Δέχεται με ικανοποίηση στο πλαίσιο αυτό τον μετασχηματισμό του διαρθρωμένου διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών σε μόνιμο ενωσιακό φόρουμ πολιτικής για την ανάπτυξη και τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών σε όλα τα εξωτερικά μέσα της ΕΕ. Πέραν τούτου το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την κατάρτιση συμφωνιών-πλαισίων εταιρικής σχέσης με δίκτυα ΟΚΠ, καθώς και τον θετικό αντίκτυπο που μπορούν να έχουν αυτές οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές εταιρικές σχέσεις.
12. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η εκπαίδευση σε θέματα ανάπτυξης και ευαισθητοποίησης (DEAR) μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της ενεργού συμμετοχής των ατόμων και την επίτευξη των ΣΒΑ, συμβάλλοντας έτσι στην ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη και στην προαγωγή της παγκόσμιας δικαιοσύνης και του σεβασμού στην πολιτισμική πολυμορφία. Η ΕΕ θα πρέπει να διατηρήσει τον ηγετικό ρόλο της στη στήριξη πρωτοβουλιών DEAR, μεταξύ άλλων συνεχίζοντας να συμβάλλει στην προώθηση μιας στρατηγικής προσέγγισης για να αυξηθεί το επίπεδο και η ποιότητα τέτοιων πρωτοβουλιών, καθώς και η σχετική ικανότητα των ΟΚΠ και των δικτύων τους. Επίσης το Συμβούλιο αναγνωρίζει την αξία και τη σημασία του εθελοντισμού ως μορφής ενεργού συμμετοχής των πολιτών.
13. Το Συμβούλιο ζητά από την Επιτροπή να συνεχίσει και να ενισχύσει τη συνεργασία της με την κοινωνία των πολιτών και να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση το αργότερο μέχρι τον Μάιο του 2019. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εξετάσει περαιτέρω και να υποβάλει εκθέσεις σχετικά με τις προκλήσεις που υφίστανται στις χώρες-εταίρους καθώς και με τα διδάγματα από χώρες όπου η συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών είναι δύσκολη λόγω εσωτερικών παραγόντων, όπως τα διαδικαστικά εμπόδια, ή λόγω της εναντίωσης των κυβερνήσεων-εταίρων.